

Karel Václav Rais

český spisovatel

* 4. 1. 1859 Lázně Bělohrad, + 8. 7. 1926 Praha

Rais patří v české próze k předním představitelům kritického realismu a svým dílem myšlenkově navazoval na obrozenecký program naší literatury.

Vystudoval učitelský ústav v Jičíně a pak učil v Trhové Kamenici a nedalekém Hlinsku. Od 90. let 19. století působil jako ředitel dívčí měšťanské školy v Praze na Vinohradech a tady také vytvořil podstatnou část svého díla. Raisovy literární počátky představovaly básně a drobná próza určená hlavně mládeži, o jejíž národní i mravní výchovu usiloval. Ve svých zralých dílech, realistických povídkách a románech z rodného Podkrkonoší a Hlinecka, zachytil pronikání dravého kapitalismu na český venkov a problémy z toho plynoucí - zejména střetávání tradičního a nového způsobu života, které mj. přinášelo rozpad dosavadních rodinných vztahů (povídky Výminkáři, Rodiče a děti, román O ztraceném ševci ad.). V románech Západ a Zapadlí vlastenci vyzdvihl buditelskou úlohu učitelů a kněží v nejdlejších koutech Čech v době obrozenecké a poobrozenecké. Snad nejpopulárnějším Raisovým dílem je úsměvný román Pantáta Bezoušek, v němž proti sobě postavil do kontrastu městské a venkovské prostředí z konce 19. století.

Zdroj: <http://www.libri.cz/databaze/kalendarium/>